

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

22.11.2019թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2019/82

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Է. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Լ. Անանիկյանի

Պատվիրատու՝ Երևանի քաղաքապետարան
Բողոք բերող՝ «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ

Մասնակցությամբ՝
Պատվիրատուի ներկայացուցիչ՝ Ն. Կիրակոսյանի
«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի ներկայացուցիչներ՝ Ա.
Պարանյանի, Հ. Ենգոյանի

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ԵԲ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթ, տրակտորների
ծեղքերում,

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ՝ նաև Բողոքներ
քննող անձ)՝ քննության առնելով «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի
(այսուհետ՝ նաև Ընկերություն) կողմից 28.10.2019թ.-ին ներկայացրած բողոքը (այսուհետ՝
նաև Բողոք) և կից փաստաթղթերը,

Պ Ա Ր Ձ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը

Դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին՝ Ընկերությունը ներկայացրած բողոքով խնդրել է պարտավորեցնել «ԵԲ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթի գնահատող հանձնաժողովին դադարեցնել հանձնաժողովի նիստի թիվ 3 արձանագրության 4.2 կետով կայացված «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի հայտը մերժելու մասին որոշումը:

Բողոքներ քննող անձին (Գ. Ներսիսյանին) բողոքը մակագրվել է 28.10.2019թ.-ին: 29.10.2019թ.-ին կայացված որոշմամբ բողոքը ընդունվել է վարույթ և տրվել թիվ ԳԲԲԱ-ՆԳ-2019/78 համարի ծածկագիրը:

Հիմք ընդունելով ՀՀ ֆինանսների նախարարի 24.10.2019թ.-ի թիվ 580-Ա Բողոքներ քննող անձ՝ Գ. Ներսիսյանին 2019-2020թ.-երի աշխատանքային տարվա ամենամյա արձակուրդ տրամադրելու մասին հրամանը, թիվ ԳԲԲԱ-ՆԳ-2019/78 համարի ծածկագրով բողոքի քննությունը 01.11.2019թ.-ին փոխանցվել է Բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանին:

04.11.2019թ.-ին կայացված որոշմամբ բողոքը ընդունվել է վարույթ, տրվել թիվ ԳԲԲԱ-ԼՕ-2019/82 համարի ծածկագիրը և 07.11.2019թ.-ին նշանակվել է նիստ:

Բողոքի քննությունն ավարտվել է 07.11.2019թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 22.11.2019թ.-ին:

2. «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի ներկայացրած փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ն ներկայացրած բողոքով հայտնել է հետևյալը.

«Երևանի քաղաքապետարանի կարիքների համար «Տրակտորների» ձեռքբերման նպատակով հայտարարվել է <<ԵԲ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2>> ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթ (այսուհետք նաև՝ Ընթացակարգ):

<<ԵԲ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2>> ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթով պահանջված ապրանքի՝ «Տրակտորների» մատակարարումը նախատեսված է պայմանագիրը ուժի մեջ մտնելու 20-րդ օրացուցային օրվանից մինչև 2019թ. դեկտեմբերի 20-ը:

Վերոնշյալ Ընթացակարգին, ի թիվս այլ ընկերության, հայտ է ներկայացրել նաև «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ն (այսուհետք նաև՝ Ընկերություն):

«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացրած գնային առաջարկը կազմում է 154 մլն ՀՀ դրամ, մինչդեռ երկրորդ տեղ զբաղեցնող մասնակցի գնային առաջարկը կազմում է 179 880 000 ՀՀ դրամ, այսինքն գնային առաջարկների փարբերությունը կազմում է մոտ 26 մլն /25 880 000/ ՀՀ դրամ:

«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից Երևանի քաղաքապետարանի կարիքների համար կազմակերպված ԵԲՀԲՄԱՊՁԲ-19/2 ծածկագրով հրատարակված մրցույթին մասնակցության հայտ ներկայացնելիս՝ որպես հայտի ապահովում ներկայացվել է «Արդշինբանկ» ՓԲԸ-ի կողմից 11.10.2019թ. փրամադրված թիվ 652-14653 բանկային երաշխիքը, որը գործում է մինչև 13.01.2020թ. /կցվում է/:

Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 14.10.2019թ. տեղի ունեցած նիստի թիվ 3 արձանագրության 4.2 կետի համաձայն՝ «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված հայտը ենթակա է մերժման, քանի որ մասնակցի կողմից ներկայացված բանկային երաշխիքի մեջ նշված է, որ այն գործում է մինչև 13.01.2020թ., այնինչ Հայտի ապահովումը պետք է վավեր լինի հայտը ներկայացվելու օրվանից հաշված 90 /իննսուն/ աշխատանքային օր:

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետք՝ նաև Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքի նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝

1) պարզվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.

2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.

3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Վերոնշյալ հոդվածների վերլուծության արդյունքում՝ գտնում ենք, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պարզիարարուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, ցանկանում ենք հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտերը գնահատվում են հրավերով սահմանված կարգով: Բավարար են գնահատվում հրավերով նախատեսված պայմաններին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

«Կառավարության 04.05.2017թ. 526-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի (այսուհետք նաև՝ Կարգ) 40-րդ կետի 4-րդ ենթակետի համաձայն՝ հայտերի բացման նիստում հանձնաժողովը մերժում է այն հայտերը, որոնցում բացակայում են գնային առաջարկը և (կամ) հայտի ապահովումը կամ եթե դրանք ներկայացված են հրավերի պահանջներին անհամապատասխան:

Կարգի 41-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, բացառությամբ այն

դեպքերի, երբ հայրում բացակայում է գնային առաջարկը կամ հայրի ապահովումը, կամ գնային առաջարկը, կամ հայրի ապահովումը ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շփոթել անհամապատասխանությունը:

Վերոգրյալ իրավակարգավորումներից ուղղակի հետևում, որ մասնակիցը ներկայացնում է հրավերով սահմանված կարգով հայր, որը ներառում է մասնակցի հաստատված հրավերի պահանջներին իր տվյալների համապատասխանության մասին հայտարարությունը, գնային առաջարկը, հրավերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր (տեղեկություններ):

Հայտերը գնահատումն իրականացվում է հրավերով սահմանված կարգով և հրավերով նախատեսված պայմաններին չհամապատասխանող հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

Օրենսդիրն իմպերատիվ կերպով սահմանել է, որ այն հայտերը, որոնցում բացակայում է հայրի ապահովումը կամ եթե վերջինս ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, ապա հանձնաժողովի կողմից ներկայացված հայտերը մերժվում են, քանի որ առկա չէ օրենքով սահմանված կարգով հայրի ապահովման շփոթման հնարավորություն:

Հիմնվելով սույն բողոքի փաստերի հիման վրա՝ կարելի է արձանագրել, որ Երևանի քաղաքապետարանի կարիքների համար <<Տրակտորների>> ձեռքբերման նպատակով հայտարարվել է ԵԲ-ՀՐՄԱՊՁԲ-19/2 ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթ, որին հայր է ներկայացրել նաև «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ն, սակայն ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի ներկայացված հայրը գնահատվել է անբավարար և մերժվել:

«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից Երևանի քաղաքապետարանի կարիքների համար կազմակերպված ԵԲ-ՀՐՄԱՊՁԲ-19/2 ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթին մասնակցության հայր ներկայացնելիս՝ որպես հայրի ապահովում, գնահատող հանձնաժողովին է ներկայացվել <<Արդշինբանկ>> ՓԲԸ-ի կողմից 11.10.2019թ. տրամադրված թիվ 652-14653 բանկային երաշխիքը, որը գործում է մինչև 13.01.2020թ.:

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի համաձայն՝ հայրի ապահովումը նշված օրենքով նախատեսված դեպքերում մասնակցի կողմից հայրով ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոց է:

Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայրը, որը գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում պարունակում է նաև հայրի ապահովումը, վավեր է մինչև սույն օրենքին հայրը հետ վերցնելը, հայրի մերժումը կամ գնման ընթացակարգը չկայացած հայրարարվելը:

Այսինքն վերոհիշյալ նորմերի ուժով հայրի ապահովման գործողության ժամկետը պետք է պակաս չլինի Օրենքին համապատասխան պայմանագրի կնքման, մասնակցի կողմից հայրը հետ վերցնելու, հայրի մերժելու կամ գնման ընթացակարգը չկայացած հայրարարվելու ժամկետից:

Միաժամանակ գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված են մասնակիցների հայրերի գնահատման, հաղթող մասնակցին որոշելու, անգործության, պայմանագիր կնքելու առավելագույն ժամկետները, որոնք բաց մրցույթի դեպքում կազմում են ոչ ավել, քան 90 օրացուցային օր:

Վերոհիշյալ գնման ընթացակարգի մասնակից «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի փոխ ՍՊԸ-ն հայրը ներկայացրել է 2019 թվականի հոկտեմբերի 13-ին, իսկ վերջինիս հայրի ապահովումը գործում է մինչև 13.01.2020թ. ներառյալ: Այսինքն ներկայացված հայրի ապահովման ժամկետը ամբողջությամբ բավարար է մինչև պայմանագիր կնքելը մասնակցի կողմից գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորության խախտման դեպքում այդ հայրի ապահովումը գանձելու համար, հետևաբար ամբողջությամբ ապահովում է մասնակցի կողմից հայրով ստանձնած պարտավորությունների կատարումը:

Ավելին, քանի որ <<ԵԲ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2>> ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթով պահանջված ապրանքի՝ «Տրակտորների» մատակարարումը նախատեսված է պայմանագիրը ուժի մեջ մտնելու 20-րդ օրացուցային օրվանից մինչև 2019թ. դեկտեմբերի 20-ը, ապա ներկայացված հայրի ապահովման ժամկետը ամբողջությամբ բավարար է անգամ պայմանագրով նախատեսված մատակարարման ժամկետը ապահովելու համար:

Այսպիսով, հիմք ընդունելով վերոհիշյալ փաստական հանգամանքները և իրավական նորմերը գտնում ենք, որ գնահատող հանձնաժողովի կողմից «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի փոխ ՍՊԸ-ի հայրը անբավարար գնահատելու և ապա մերժելու մասին որոշումը չի բխում գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված

պահանջներից և միաված չէ ապահովելու գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացմանն ու պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնմանը:

Վերոհիշյալ բողոքը քննելիս, բողոքներ քննող անձին խնդրում են նկատի ունենալ, որ «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացրած գնային առաջարկը կազմում է 154 մլն ՀՀ դրամ, մինչդեռ երկրորդ տեղ զբաղեցնող մասնակցի գնային առաջարկը կազմում է 179 880 000 ՀՀ դրամ, այսինքն գնային առաջարկների տարբերությունը կազմում է մոտ 26 մլն /25 880 000/ ՀՀ դրամ:

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի իրավական ակտի նորմը մեկնաբանվում է՝ հաշվի առնելով ակտն ընդունելիս այն ընդունող մարմնի նպատակը՝ ելնելով բառերի և ամբողջ հոդվածի, գլխի, բաժնի իրավական ակտի դրույթներից, նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված սկզբունքներից, իսկ այդպիսի սկզբունքներ սահմանված չլինելու դեպքում՝ տվյալ իրավահարաբերությունը կարգավորող իրավունքի ճյուղի սկզբունքներից:

Միևնույն ժամանակ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ուշադրությունն ենք հրավիրում նաև այն հանգամանքի վրա, որ բողոքներ քննող անձի կողմից ամբողջությամբ նույն փաստական հանգամանքներում նույնաբովանդակ բողոքները արդեն իսկ բավարարվել են, մասնավորապես թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2019/51 և ԳԲՔԱ-ԼՕ-2019/38 որոշումներով:

Օրինակ, թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2019/51 ծածկագրով բողոքի շրջանակներում կայացրած որոշմամբ բողոքներ քննող անձն արձանագրել է՝ ելնելով վերոշարադրյալ նորմի վերլուծությունից՝ կարելի է եզրահանգել, որ Հանձնաժողովը « Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի հայտը մերժելու մասին որոշում կայացնելիս, թույլ է տվել ՀՀ ֆինանսների նախարարի 24.05.2017թ. թիվ 244-Ա հրամանով հաստատված Մրցույթի հրավերի օրինակելի ձևի որևէ ողջամիտ իրավական փաստարկով չհիմնավորվող մեկնաբանություն՝ հաշվի չի առել այն ընդունող մարմնի նպատակը, նորմում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունը, «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի՝ Օրենքի նպատակին, սկզբունքներին և գործողության ոլորտին նվիրված 3-րդ հոդվածի կարգավորման ընդհանուր համատեքստը, ինչի արդյունքում կայացված որոշմամբ խախտվել են գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման սկզբունքներն ու գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության նպատակը:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 1-ին կետի «բ» ենթակետով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը որոշեց՝ «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից 08.07.2019թ. ներկայացրած բողոքը բավարարել ամբողջությամբ:

Օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձն իրավունք ունի պարզաբանելու և գնահատող հանձնաժողովի գործողությունների կամ անգործության վերաբերյալ ընդունելու հետևյալ որոշումները.

ա. արգելելու կատարել որոշակի գործողություններ և ընդունել որոշումներ,

բ. պարտավորեցնելու ընդունել համապատասխան որոշումներ, ներառյալ՝ չկայացած հայտարարելու գնման ընթացակարգը, բացառությամբ պայմանագիրը անվավեր ճանաչելու մասին որոշման:»:

Ելնելով վերոգրյալից, Ընկերությունը Բողոքներ քննող անձին խնդրել է՝ պարտավորեցնել «ԵԲ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթի գնահատող հանձնաժողովին դադարեցնել հանձնաժողովի նիստի թիվ 3 արձանագրության 4.2 կետով կայացված «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի հայտը մերժելու մասին որոշումը:

3. Երևանի քաղաքապետարանի կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները, հիմնավորումները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 28.10.2019թ.-ին գրությամբ դիմել Երևանի քաղաքապետարանին՝ (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու), հնարավորություն տալով «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից 28.10.2019թ.-ին ներկայացված բողոքի վերաբերյալ ներկայացնել անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերի պատճեններն ու Պատվիրատուի գրավոր կարծիքը:

Պատվիրատուն ստանալով գրավոր դիրքորոշում հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, չի ներկայացրել գրավոր դիրքորոշում, առարկություններ կամ կարծիք՝ չներկայացնելով գնման ընթացակարգի վերաբերյալ բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերի պատճենները:

Պատվիրատուի ներկայացուցիչը ներկայանալով նիստին հաստատել է «ԵՔ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 14.10.2019թ.-ի թիվ 3 արձանագրությամբ արձանագրված դիրքորոշումը:

4. ԳԲԲԱ-LO-2019/82 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

Երևանի քաղաքապետարանի (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու) կողմից տրակտորների ձեռքբերման նպատակով 26.09.2019թ.-ին հայտարարվել է «ԵՔ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթ (այսուհետ նաև՝ Մրցույթ):

Մրցույթին մասնակցելու նպատակով հայտ է ներկայացրել նաև «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ն:

Մրցույթի գնահատող հանձնաժողովի (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով) 14.10.2019թ.-ի նիստի թիվ 3 արձանագրության համաձայն՝ «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված հայտը ենթակա է մերժման, քանի որ մասնակցի կողմից ներկայացված բանկային երաշխիքի մեջ նշված է, որ այն գործում է մինչև 13.01.2020թ.-ը, այնինչ հայտի ապահովումը պետք է վավեր լինի հայտը ներկայացվելու օրվանից հաշված 90 (իննսուն) աշխատանքային օր:

«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից Երևանի քաղաքապետարանի կողմից հայտարարված «ԵՔ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթին մասնակցության հայտ ներկայացնելիս՝ որպես հայտի ապահովում, գնահատող հանձնաժողովին է ներկայացվել «Արդշինբանկ» ՓԲԸ-ի կողմից 11.10.2019թ.-ին տրամադրված թիվ 652-14653 բանկային երաշխիքը (այսուհետ նաև՝ Երաշխիք), որի համաձայն՝ երաշխիքը գործում է մինչև 13.01.2020թ.-ը ներառյալ:

«ԵՔ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթի հրավերի (այսուհետ նաև՝ Հրավեր) թիվ 1 հավելվածով նախատեսված տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցի համաձայն՝ ապրանքի մատակարարման ժամկետ է սահմանվել պայմանագիրը ուժի մեջ մտնելու 20-րդ օրացուցային օրվանից մինչև դեկտեմբերի 20-ը:

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, և համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակացությանը, որ «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից 05.11.2019թ.-ին ներկայացված բողոքը հիմնավոր է, ենթակա է բավարարման, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ նաև Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքի նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝

1) պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.

2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.

3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Օրենքի 34-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն՝ առաջին տեղը զբաղեցրած մասնակիցը որոշվում է բավարար գնահատված հայտեր ներկայացրած մասնակիցների թվից՝ նվազագույն գնային առաջարկ ներկայացրած մասնակցին նախապատվություն տալու սկզբունքով:

Վերոնշյալ հոդվածների վերլուծության արդյունքում, Բողոքներ քննող անձը, փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային,

թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտերը գնահատվում են հրավերով սահմանված կարգով: Բավարար են գնահատվում հրավերով նախատեսված պայմաններին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

«Կառավարության 04.05.2017թ. թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 40-րդ կետի 4-րդ ենթակետի համաձայն՝ հայտերի բացման նիստում հանձնաժողովը մերժում է այն հայտերը, որոնցում բացակայում են գնային առաջարկը և (կամ) հայտի ապահովումը կամ եթե դրանք ներկայացված են հրավերի պահանջներին անհամապատասխան: Գնումն էլեկտրոնային համակարգով իրականացվելու դեպքում հիմք է ընդունվում համակարգում կցված՝ մասնակցի կողմից հաստատված գնային առաջարկը:

Կարգի 41-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ ներառյալ այն դեպքերը, երբ հայտում ներառված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատվող փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը ներկայացված են հաստատված բնօրինակ փաստաթղթից արտատպված (սկանավորված) տարբերակով և հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայտում բացակայում է գնային առաջարկը կամ հայտի ապահովումը,

կամ գնային առաջարկը, կամ հայտի ապահովումը ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Վերոգրյալ իրավակարգավորումների լույսի ներքո, Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ մասնակիցը ներկայացնում է հրավերով սահմանված կարգով հայտ, որը ներառում է մասնակցի հաստատած հրավերի պահանջներին իր տվյալների համապատասխանության մասին հայտարարությունը, գնային առաջարկը, հրավերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր (տեղեկություններ):

Հայտերը գնահատումն իրականացվում է հրավերով սահմանված կարգով և հրավերով նախատեսված պայմաններին չհամապատասխանող հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում նշել, որ օրենսդիրն իմպերատիվ կերպով սահմանել է, որ այն հայտերը, որոնցում բացակայում է հայտի ապահովումը կամ եթե վերջինս ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, ապա հանձնաժողովի կողմից ներկայացված հայտերը մերժվում են, քանի որ առկա չէ օրենքով սահմանված կարգով հայտի ապահովման շտկման հնարավորություն:

Վերոգրյալ իրավանորմերի համալիր վերլուծությունը՝ գործով հաստատված փաստերի գնահատմամբ, թույլ է տալիս եզրակացնել հետևյալը.

Երևանի քաղաքապետարանի կողմից տրակտորների ձեռքբերման նպատակով 26.09.2019թ.-ին հայտարարված «ԵՔ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթին մասնակցելու նպատակով հայտ է ներկայացրել նաև «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ն:

Հանձնաժողովի 14.10.2019թ.-ի նիստի թիվ 3 արձանագրության համաձայն՝ «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված հայտը մերժվել է, քանի որ մասնակցի կողմից ներկայացված բանկային երաշխիքի մեջ նշված է, որ այն գործում է մինչև 13.01.2020թ.-ը, այնինչ հայտի ապահովումը պետք է վավեր լինի հայտը ներկայացվելու օրվանից հաշված 90 (իննսուն) աշխատանքային օր:

«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից Մրցույթին մասնակցության հայտ ներկայացնելիս՝ որպես հայտի ապահովում, գնահատող հանձնաժողովին է ներկայացվել «Արդշինբանկ» ՓԲԸ-ի կողմից 11.10.2019թ.-ին

տրամադրված թիվ 652-14653 բանկային երաշխիք, որի համաձայն՝ երաշխիքը գործում է մինչև 13.01.2020թ.-ը ներառյալ:

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի համաձայն՝ հայտի ապահովումը նշված օրենքով նախատեսված դեպքերում մասնակցի կողմից հայտով ստանձնած պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոց է:

Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտը, որը գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում պարունակում է նաև հայտի ապահովումը, վավեր է մինչև սույն օրենքին համապատասխան պայմանագրի կնքումը, մասնակցի կողմից հայտը հետ վերցնելը, հայտի մերժումը կամ գնման ընթացակարգը չկայացած հայտարարվելը: Նշված դրույթը ներառված է նաև վերոհիշյալ ծածկագրով գնման ընթացակարգի հրավերում:

Այսինքն վերոհիշյալ նորմերի ուժով հայտի ապահովման գործողության ժամկետը պետք է պակաս չլինի Օրենքին համապատասխան պայմանագրի կնքման, մասնակցի կողմից հայտը հետ վերցնելու, հայտը մերժելու կամ գնման ընթացակարգը չկայացած հայտարարվելու ժամկետից:

Միաժամանակ գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված են մասնակիցների հայտերի գնահատման, հաղթող մասնակցին որոշելու, անգործության, պայմանագիր կնքելու առավելագույն ժամկետները, որոնք հրատապ բաց մրցույթի դեպքում կազմում են ոչ ավել քան 90 օրացուցային օր: Ընդ որում սույն դեպքում, հարկ է նկատել, որ ապրանքի մատակարարման ժամկետ է սահմանվել պայմանագիրը ուժի մեջ մտնելու 20-րդ օրացուցային օրվանից մինչև դեկտեմբերի 20-ը՝ հիմք ընդունելով Հրավերի թիվ 1 հավելվածով նախատեսված տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցը: Սույն դեպքում, «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից Երևանի քաղաքապետարանի կողմից հայտարարված «ԵԲ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթին մասնակցության հայտի հետ միաժամանակ ներկայացված «Արդշինբանկ» ՓԲԸ-ի կողմից 11.10.2019թ.-ին տրամադրված թիվ 652-14653 բանկային երաշխիքի սահմանված ժամկետն ավելին է, քան փաստացի կնքվելիք պայմանագրի ամբողջ ծավալով կատարման վերջնաժամկետը:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ գնահատող հանձնաժողովի կողմից «Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի հայտը անբավարար գնահատելու և մերժելու մասին որոշումը չի

բխում գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներից և միտված չէ ապահովելու գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացմանն ու պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնմանը:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 1-ին կետի «բ» ենթակետով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

«Ար-Բե» հայ-բելառուսական առևտրի տուն ՍՊԸ-ի կողմից 28.10.2019թ.-ի ներկայացրած ԳԲՔԱ-ԼՕ-2019/82 ծածկագրով բողոքը բավարարել:

Պարտավորեցնել «ԵՔ-ՀԲՄԱՊՁԲ-19/2» ծածկագրով հրատապ բաց մրցույթի գնահատող հանձնաժողովին դադարեցնել հանձնաժողովի 14.10.2019թ.-ի նիստի թիվ 3 արձանագրության 4.2 կետով կայացված որոշումը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ

ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ՝

ԼԵՎՈՆ ՕՇԱՆՅԱՆ